

RIKSREVISOR: CLAES NORGRÉN

DATUM: 2014-09-23

PROJEKTLEDARE: NÚMI ÖSTLUND, TEL: 08-5171 43 83

PRESSEKRETERARE: PERNILLA ELDBLOM, TEL: 08-5171 42 00

Ineffektiv valutahantering ger mindre bistånd

Utrikesdepartementets och Sidas valutahantering gör att staten får ut mindre bistånd än möjligt för pengarna. Staten och biståndsmottagare i andra länder gick miste om cirka 40 miljoner kronor 2013. En granskning från Riksrevisionen visar att det finns stora möjligheter att effektivisera valutahanteringen i det svenska biståndet.

Riksrevisionen har granskat Utrikesdepartementets och Sidas valutahantering under 2013. Granskningen visar att UD och Sida inte hanterar valutaväxling och valutarisker effektivt. Valutahanteringen bidrar därmed inte till regeringens ambitioner om resultat, kostnadseffektivitet och transparens i biståndet.

Enligt Riksrevisionens beräkningar har Sida under 2013 betalat cirka sex miljoner kronor för mycket för genomförda valutaköp. Biståndsmottagare har samtidigt gått miste om motsvarande 33 miljoner biståndskronor på grund av de ofördelaktiga växelkurserna. Riksrevisionen konstaterar att Sida inte agerat tillräckligt för att uppnå kostnadseffektiva valutaköp.

En bidragande anledning till Sidas problem är att Riksgäldens ramavtal för betalningstjänster inte säkerställer bra växelkurser. Sida har inte heller fått tillräckligt med stöd från Riksgälden. Riksgälden bör därför arbeta mer aktivt för att stödja myndigheter i arbetet med att förbättra sin valutaväxling.

– Det är viktigt att varje svensk krona ger så mycket bistånd i dollar, euro och pund som möjligt. Regeringen bör därför se till att det svenska biståndet präglas av en god valutahantering, säger riksrevisor Claes Norgren.

Riksrevisionen konstaterar att det finns flera typer av valutarisker inom biståndet, som kan påverka både staten och biståndsmottagare. Sida valutasäkrar inte sina utbetalningar, vilket innebär att mottagare av svenskt bistånd står för risken för eventuella kursförändringar. Växelkurser för olika valutor kan röra sig mycket över tid, varför det blir osäkert för mottagarna hur stort det svenska biståndet i slutändan blir. Även i regeringens budget för svenska åtaganden inom biståndet saknas valutasäkring, vilket innebär sämre prognoser för det svenska biståndets kostnader.

Riksrevisionen rekommenderar Sida att omgående gå över till en mer aktiv hantering av valutaköpen. Myndigheten bör också stärka kompetensen i valutafrågor. Regeringen bör se till att svenska biståndsåtaganden inte präglas av valutarisker. Regeringen bör även säkerställa att samtliga myndigheter med stor valutahantering tar hjälp av Riksgälden.

Bakgrund

Under 2013 uppgick det svenska biståndet till 31 miljarder kronor, vilket gör Sverige till en av de största biståndsgivarna internationellt sett. En stor del av de svenska biståndsmedlen måste växlas från svenska kronor till utländsk valuta innan de kan användas av mottagarna. Detta innebär att frågor om valutahantering har betydelse för hur effektivt och resultatinriktat biståndet är.

Ladda ned eller beställ rapporten

Rapporten *Valuta för biståndspengarna – valutahantering i det internationella utvecklingssamarbetet* kan laddas ned eller beställas från Riksrevisionens webbplats. Här finns även pressmaterial, högupplösta bilder, figurer och diagram.

http://www.riksrevisionen.se/2014_19_nyhet